

El turisme dels nostres errors

La temporada estival d'enguany ha anat precedida d'una reflexió col·lectiva sobre la vigència de les formes turístiques tradicionals i sobre les reformes que caldria introduir en el sector. En el debat, organitzat per la secció de Geografia de la Universitat de Girona, hi van participar alhora representants qualificats del món acadèmic i dels àmbits empresarial i institucional. Les *Jornades sobre Turisme i Territori*, celebrades a Girona al final de març, van repassar les diverses fases de l'experiència turística catalana i les diverses crisis sofertes, fins arribar a la crisi actual, més complexa que les anteriors, amb les pautes de consum transformades i la demanda cada cop més inestable, diversificada i exigent.

Tot i que en el decurs de la trobada es va parlar prou clar sobre la qüestió, sembla com si les conclusions volguessin dissimular els reiterats errors del sector turístic gironí. Fins i tot s'hi afirma que el primer model turístic –el que va omplir de formigó el litoral– no va pas ser equivocant, perquè «permeté la consolidació d'una oferta turística ajustada als interessos dels consumidors potencials». No era pas d'aquest parer la doctora Yvette Barbaza, ponent de les Jornades. Ben al contrari, ella va advertir, ja fa trenta anys, sobre el model que calia aplicar a la Costa Brava i sobre la necessitat d'evitar la degradació del seu territori i la destrucció del seu teixit social.

Ara fa vint anys, la celebració del *Debat Costa Brava* va obrir un període d'esperança sobre el futur del litoral, basada en la vana creença que la democràcia instauraria un nou model i que els ajuntaments elegits pel poble tallarien els abusos i corregirien els errors del passat dictatorial. Però tot plegat només va ser un miratge; ara sabem que, amb democràcia i tot, l'especulació ha continuat el seu domini i el procés de despersonalització no s'ha pogut aturar.

A les conclusions de les Jornades hi figuren nombroses propostes correctores de la situació actual en tots els ordres: reducció de les densitats urbanístiques, canvi dels estils arquitectònics, sanejament de l'espai públic, millora de la qualitat urbana, cura de l'entorn mediambiental, relació entre autòctons i visitants, promoció de la riquesa patrimonial... Tot això ens permetria d'obrir un altre parèntesi de confiança en el futur, si no fos que el present –segons podem constatar cada dia– avança resoltament en la direcció contrària. Només cal veure –per posar un sol exemple– com proliferen de manera inexplicable els ports esportius, segona muralla de ciment arran de mar, paral·lela a la dels gratacels i dels blocs d'apartaments de fa uns anys. O sigui que, mentre els experts fan doctes recomanacions sobre la línia correcta a seguir, la realitat avança inexorable en la direcció errònia de sempre.

Tindran alguna força les conclusions d'aquest enèsim debat per modificar realment la situació? També semblava que seria eficaç la Declaració final del Debat Costa Brava, plena de propostes que el pas del temps ha convertit en pols. Sembla talment com si el nostre destí, en el camp concret de l'activitat turística, fos el d'ignorar l'experiència acumulada i oblidar les pròpies reflexions col·lectives, per poder-nos equivocar successivament, indefinidament. Fins a tenir, al capdavall, el turisme que ens toca: el que hem propiciat amb els nostres errors.